

UCHWAŁA NR IV/56/1/2014
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

z dnia 6 listopada 2014 r.

w sprawie
przyjęcia oświadczenia dotyczącego uczczenia 120. rocznicy urodzin
oraz 70. rocznicy śmierci Henryka Sławika

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. z 2013 roku, poz. 596 z późn. zm.) w związku z § 18 a ust. 2 pkt 4 Statutu Województwa Śląskiego (Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 26 z 2001 roku, poz. 657 z późn. zm.)

Sejmik Województwa Śląskiego
uchwała:

§ 1. Przyjmuje się oświadczenie dotyczące uczczenia 120. rocznicy urodzin i 70. rocznicy śmierci Henryka Sławika, stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Sejmiku
Województwa Śląskiego

Andrzej Gościniak

Załącznik do Uchwały Nr IV/56/1/2014
Sejmiku Województwa Śląskiego
z dnia 6 listopada 2014 r.

Oświadczenie

dotyczące uczczenia 120. rocznicy urodzin i 70. rocznicy śmierci Henryka Sławika

W bieżącym roku, 6 listopada, mija 24. rocznica uhonorowania Henryka Sławika, wielkiego syna Śląskiej Ziemi, tytułem „Sprawiedliwego wśród Narodów Świata” przez żydowski Instytut Yad Vashem. Sejmik Województwa Śląskiego składa hołd i wyraża wdzięczność Henrykowi Sławikowi, wybitnemu Ślązakowi i Polakowi.

Henryk Sławik urodził się 16 lipca 1894 roku we wsi Szeroka (obecnie dzielnica Jastrzębia-Zdroju) jako dziewiąte dziecko chłopskiej, niezamożnej, śląskiej rodziny. Odebrał typowe dla tamtych czasów wykształcenie, jakie zapewniała miejscowa szkoła ludowa. Dalszą, rozległą wiedzę, pozwalającą mu na piastowanie wielu odpowiedzialnych stanowisk, zdobywał samodzielną pracą.

W następstwie wybuchu I wojny światowej został wcielony do armii cesarskiej, wywieziony na front, gdzie dostał się do niewoli, z której powrócił na Górny Śląsk wiosną 1918 roku, po podpisaniu traktatu brzeskiego przez cesarskie Niemcy, Austro-Węgry i Rosję Sowiecką. Po powrocie z wojennej tułaczki wstąpił do Polskiej Partii Socjalistycznej Górnego Śląska, a z uwagi na panującą na jego rodzinnej ziemi niepodległościową atmosferę, włączył się w działania na rzecz przyłączenia tego regionu do Polski.

Henryk Sławik aktywnie uczestniczył w powstaniach śląskich, zaś w okresie przedplebiscytowej walki agitacyjnej współorganizował oraz prowadził wiece, nawołujące do głosowania za Polską. W latach 1928-1930 był radnym Rady Miejskiej Katowic.

Wybuch II wojny światowej, groźba aresztowania i poniesienia konsekwencji za działalność na Górnym Śląsku w okresie międzywojnia, wymusiły jego wyjazd na Węgry. W październiku 1939 roku los zetknął Henryka Sławika z Józsefem Antallem. Na początku następnego, 1940 roku, został oficjalnym delegatem Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej emigracyjnego rządu RP oraz prezesem Komitetu Obywatelskiego do spraw Opieki nad Polskimi Uchodźcami na Węgrzech. Do jego podstawowych zadań należała koordynacja opieki nad uchodźcami oraz inicjowanie i podtrzymywanie działalności polskich organizacji społecznych, kulturalnych i gospodarczych.

Braterska współpraca Józsefa Antalla seniora i Henryka Sławika zaowocowała stworzeniem wzorowej opieki socjalno-bytowej i kulturalno-oświatowej nad tysiącami polskich uchodźców na Węgrzech. Wspólnie wystawiali fałszywe dokumenty uciekinierom z Polski, organizowali ich przerzucanie na Zachód. Sławik i kierowany przez niego Komitet, przy współpracy z Antallem, pomógł kilkudziesięciu tysiącom Polaków, w tym ponad 5 tys. wyznania mojżeszowego.

Gdy wojska niemieckie w 1944 roku zajęły Węgry został aresztowany przez gestapo. Mimo brutalnych przesłuchań nie ujawnił swoich współpracowników, a wśród nich Józsefa Antalla seniora. 23 sierpnia 1944 roku został zamordowany w obozie koncentracyjnym w Mauthausen-Gusen.

25 lutego 2010 roku został pośmiertnie uhonorowany najwyższym polskim odznaczeniem – Orderem Orła Białego.